

هدیه‌های آسمان

کازم - مطهر - خلیفه‌ی عباسی - جاسوسان - زیر نظر - آزار و اذیت - ثمربخش - دوران غیبت - بدرقه - تعیین - سیدالشهدا - شیخ حسن حلّی - مسلط - حیرت - غنیمت - عجل الله فرجه - صاحب الزمان - ذوالجناح - عهد - مورد اعتماد - معارف دینی - غیبت کبری - ولّ فقیه - اوضاع اجتماعی - ضدّ مردمی - رحمة الله علیه - دائمی و همیشگی - طرّاحی - قصه‌ی غم‌آلود - رستاخیز

مفاهیم آموزشی

به واژه‌های روبه‌رو دقت کنید: ذوالفقاری - ابوالفضل
در این دو کلمه، حرفی را مشاهده می‌کنید که نوشته شده است اما خوانده نمی‌شوند. این حرف همان حرف «الف» است که برای اتصال به کاررفته و هنگام خواندن کلمه تلفظ نمی‌شود و فقط در نوشتار ظاهر می‌شود. توجه داشته باشید که نشانه‌ی (و) در این کلمه‌ها صدای (ئ) می‌دهد.

شماره مفاهیم

املا

شماره فصل

تمرین

۱- نشانه‌های جا افتاده در واژه‌های زیر را بنویسید و با هر نشانه یک واژه‌ی جدید بنویسید.

الف) **ناشیه** (ب) **تحمیلی** (پ) **بعثی**
ت) **جوامع** ث) **محصیره** ج) **غریبانه** (چ) **حضور**

۲- املا‌ی کدام دسته از کلمات کاملاً درست است؟

۱) تصمیم - خاتره - محدود - سغوط - شغل

۲) ذولفقاری - بعضی - انتظار - ناگوار - تلفظ

۳) وصعت - هم چون - نفوذ - مغابله - تلفات

۴) به موقع - عملیات - اتفاقات - تلفات - زخمی ✓

۳- کدام گروه از کلمات زیر در جمله معنای مختلفی دارند؟

۱) سیر - سپری - درگذشت (۲) سنت - سیر - راز (۳) شیر - شکر - خویش ✓ (۴) شیر - نهاد - راز

۴- واژه‌های زیر را به ترتیب حروف الفبا مرتب کنید.

تلفظ - عملیات - مدافعان - اتفاقات - سقوط - همت - اوراق

اتفاقات - اوراق - تلفظ - سقوط - عملیات - مدافعان - همت

هرگاه دو یا چند واژه با یک نشانه آغاز شده باشند، برای مرتب کردن، به نشانه‌ی دوم آن‌ها توجه کنید و براساس حرف دوم، آن‌ها را به ترتیب الفبا بنویسید.

۵- متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

تندگویان در دوران تحصیل، دانش‌آموزی جدی و ساعی بود و بیشتر خرج تحصیل خود را از راه کار کردن تأمین می‌کرد. یکی از اقدامات مردمی برای رشد و گسترش فرهنگ اسلامی در آن سال‌ها، تأسیس هیئت‌های جوانان در جنوب شهر بود. این هیئت‌ها با کمک افراد متدین شکل می‌گرفت. جواد با حضور در یکی از هیئت‌ها، که در محله‌ی «خانی‌آباد» تشکیل شده بود، تلاش‌های انقلابی خود را به طور جدی آغاز کرد.

الف) سه کلمه‌ی بی‌نقطه بنویسید. **دوران - ساعی - مردمی**

ب) یک کلمه که در آن «ئ استثنا» داشته باشد بنویسید. **شور**

پ) سه کلمه‌ی دارای تشدید بنویسید. **جدی - مؤدب - متدین**

ت) دو کلمه با حروف چسبان و دو کلمه با حروف غیرچسبان بنویسید. **تحصیل - هیئت / دوران - راه**

۶- جدول زیر را براساس قواعد سودوکو حل کنید. (در هیچ ردیفی، چه عمودی و چه افقی، واژه‌ای تکراری نباشد.)

سقوط	اوراق فروخته	تلفات	غافلگیرکننده
تلفات	غافلگیرکننده	سقوط	اوراق فروخته
غافلگیرکننده	تلفات	اوراق فروش	سقوط
اوراق فروخته	سقوط	غافلگیرکننده	تلفات

ششم دبستان

ش	ی	د	ب	هـ	م	س	م	آ	غ
س	ر	ن	و	ش	ت	س	ا	ز	ا
هـ	ر	م	ر	د	ا	ن	هـ	ا	ف
ت	و	ن	د	ر	ر	د	د	ل	ل
ب	ش	و	ی	ک	ت	ا	هـ	ی	ی
ش	م	ا	هـ	ش	ر	هـ	ا	ی	ی
چ	ش	م	ا	ن	ت	ظ	ا	ر	ر
ر	ج	ا	ک	م	چ	س	ل	ن	ک
ج	هـ	ت	ت	ق	ط	ا	ب	ن	ن
ا	ر	ج	ی	ب	ی	ن	و	ز	ن
ی	و	ز	ج	و	ا	ن	م	ز	ر
ی	ک	د	ا	ن	هـ	ا	ن	ا	هـ

۷- واژه‌های گروه الف و ب را با هم ترکیب کنید و کلمه بسازید و کلمات را در جدول پیدا کنید.

الف) جوان - غافلگیر - بهمن - چشم - سرنوشت
ب) ساز - انتظار - مردکی - شیر - کننده

* در ردیف «ب» واژه «مردکی» به جای «مردی» اصلاح شود.

* در جدول ادامه «سرنوشت ساز» دو حرف باید اصلاح شود.

شماره مفاهیم

املا

شماره فصل

۴

۸- کلماتی که در آینه به صورت قرینه دیده شده را هجی کنید و سپس با قرار دادن یک حرف دیگر، به جای حرف اول هر واژه، واژه‌ی جدید بسازید.

هدال - بیبال - سوار - نوار - اغروا - مرور - آفانون - کانون

۹- از والدین خود بخواهید متن درس را به صورت خلاصه شده برایتان بخوانند تا شما املاي آن را در دفترتان بنویسید.

مفاهیم تکمیلی شما

محتوای بیشتر خودتو ارزیابی کن

نام آوران

فصل ۴

درس ۹ گروه‌هایی کشیده‌ام که می‌پرس

گروه واژگان مهم املایی درس

هجری شمسی - معرفی می‌کند - نیزه و خنجر - عهده گرفت - معلمین مختلف - اثر تعلیم - معلومات خویش - مفضلترین کتاب - تألیف - مهم‌ترین و اساسی‌ترین - شهرت دهخدا - بزرگ و عظیم - مراجعه‌کننده - جست‌وجوی لغتنامه - اشخاص بزرگ - لغات عربی - طرز تلفظ صحیح - اشعار و اطلاعات - دایرةالمعارف - مطالعه و جمع‌آوری - متون معتبر - نثر فارسی - طب و ریاضی - غفلت نکرد - تأخیر و درنگ - از بستر برخاست - رحلت مادر - تعطیلی شغل - مظلومیت مشرق - مقابل ظالمین - مطالعه و تحقیق - علامه دهخدا - همکار صمیمی - محمّد معین - سید جعفر شهیدی - لحظاتی چند - سستی و ضعف - حال عادی - زهر هجر - دلبری برگزیده‌ام - غریب ره عشق - ابن بابویه

گروه واژه مهم بخوان و حفظ کن «باران»

حمد و قُلْ هُوَ اللهُ - بابا طاهر - حاجت دل - مرحمت تو - غوطه‌ور - خاک طلب - بذر دعا - باران اجابت - سبز قامت - باغ خدا - نذر کردم

مفاهیم آموزشی

۱- شیوه‌ی نوشتن واژه‌های غیر ساده

همان‌طور که پیش‌تر خواندید، واژه‌ها در زبان فارسی یا ساده هستند مثل: گل، درخت، میز و ... یا غیرساده‌اند مثل: گل‌خانه، گلاب، گندم‌زار و ... در نوشتن واژه‌های غیر ساده، معمولاً کلمه‌ی دوم جدا از کلمه‌ی اول نوشته می‌شود؛ مانند: زیارت‌نامه. واژه‌ی «لغت‌نامه» که در این درس با آن آشنا شدید بهتر است جدا نوشته شود؛ هر چند در کتاب درسی به صورت سرهم نوشته شده است. نکته‌ی قابل توجه در این دسته از واژگان این است که نوشتن آن‌ها به هر دو صورت درست است و غلط املایی به شمار نمی‌رود؛ اما معمولاً نوشتن آن‌ها به یکی از این دو صورت رایج‌تر است.

